

[Thorkil Kristensen.]

Disse to citater peger altså i retning af, at forbruget er for stort og opsparingen for lille til de krav, genopbygningen stiller til os, og side 11 hedder det, at nettoinvesteringen i 1946—47 kun har svaret til omkring 6 pct. af nationalproduktet, medens det før krigen var omkring ved 10 pct., og det tilføjes endda, at denne nettoinvestering, som altså er mindre end det normale, for en væsentlig del er finansieret ved gældsstiftelse i udlandet; altså ikke blot er nettoinvesteringen mindre, end den plejer at være, men den er tildels finansieret ved lån udefra, og den burde være større, end den plejer, for at vi kan indhente det, der mangler.

Det hedder derfor også lidt senere, side 13:

„Statens finanspolitik vil således også kunne blive et væsentligt led i bestræbelserne for at holde prisniveauet, hvorved også den private opsparing fremmes.“

Der er altså her en klar forståelse af, at skal vi magte genopbygningsopgaven uden at stifte gæld, må vi have opsparingen frem. Det er synspunkter, man i høj grad kan tiltræde. Det svarer til den ene side af de statsfinansielle betragtninger, den højtærede minister har gjort gældende, men desværre synes det mig ikke til den anden. Og spørgsmålet er jo brændende. Det går sagtens, så længe vi har Marshallhjælpen, så kan vi få den kapitaltilførsel udefra, som muliggør en genopbygning, uden at vi selv direkte mærker, hvilke krav den på længere sigt vil stille til os, men hvordan skal vi klare os, når Marshallperioden er forbi, og hvordan skal vi i denne periode få dannet så store valutareserver, at vi under eventuelt vanskelige konjunkturer, der måtte komme, kan klare os ved egne kræfter fremover? Det bør være det fundamentale spørgsmål i dansk økonomi.

Hvorfor er opsparingen i dette land for lille? Herom kan man vel sige, at de særlig krigsbetonede årsager til det for store forbrug i nogen grad er aftagende; pengeligheden, der stammede fra den tyske besættelse, er dog i nogen grad reduceret. Den højtærede statsminister har også sagt i sin åbningstale, at man behøvede nu næppe at komme med lange statslån foreløbig, og de værste opsamlede behov er også dækket, således at den ene årsag til den forbrugsbølge, vi havde i 1945, i hvert fald er taget af. Vi er derved kommet ned til det, som er det mere varige, nemlig dette, at man her i landet forbruger en større procentdel af indtægterne, end man gjorde før krigen, større end vi i det lange løb har råd til. Og her lader det sig desværre — jeg siger

udtrykkeligt desværre — ikke nægte, at en væsentlig årsag hertil må antages at være den udjævning af indkomstniveauet, som har fundet sted siden 1939. Når man udjævner indkomsterne, stiger forbruget, for det er de store indkomster, som præsterer den største opsparing, det kan de lettest gøre, men de gør det også. Hvis man tager fra de store indkomster og lægger til de små, stiger forbruget mere hos de små, end det går ned hos de store. Der foreligger en undersøgelse fra Aalborg publiceret i „Statistiske og økonomiske Efterretninger om Aalborg“, som netop viser, at der i hvert fald i denne by har fundet en indkomstudjævning sted. Det hedder — hvis jeg må citere den pågældende publikation —:

„Også indtægtsforskydningerne i de forskellige erhverv viser, at indtægtsfordelingen er blevet mere ligelig. I denne forbindelse kan nævnes den stærke indtægtsfremgang for sådanne grupper som underordnede funktionærer, arbejdere, husgerning, elever og lærlinge, tjenere m. fl.“

Det drejer sig om forskydningerne fra 1939 til 1947. Der er formentlig grund til at tro, at noget lignende gælder for landet som helhed. For at få dette konstateret tillader jeg mig at opfordre den højtærede finansminister til gennem det statistiske departement at lade foretage en tilsvarende undersøgelse for hele landet og lade den foretage, før den høje rigsdag skal behandle spørgsmålet om den yderligere indkomstudjævning, som det er regeringens hensigt at gennemføre med det omtalte skatteforslag, for at rigsdagen i hvert fald kan vide, hvad det er den foretager sig. Mig forekommer det, at den indkomststatistik, som foreligger for hele landet, peger i samme retning som tallene fra Aalborg.

Jeg minder om, at bl. a. indkomststigningen for arbejdere i håndværk og industri, der er en så vigtig del af det, man kalder den brede befolkning, indtil 1946 var steget lidt mere end indkomsten i landet som helhed, men det er selvfølgelig kun et enkelt eksempel. Jeg beder undersøgt, om man kan få personer uden erhverv spaltet op således, at folk, der lever af renteindtægt, og hvis indtægt som bekendt kun er steget meget lidt, bliver udsondret fra en derfra så forskellig gruppe som alders- og invaliderente-nydere, hvis indtægter procentvis er steget meget stærkere.

Dette var selve pengeindkomsterne. Dertil kommer realindkomsterne. Der har fundet en yderligere indkomstudjævning sted derved, at vi har givet pristilskud for at holde nødvendighedsvarer nede i pris, og pris-